

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om penninginsamlingar

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om penninginsamlingar (RP 264/2016 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för utlåtande till förvaltningsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Sini Lahdenperä, inrikesministeriet
- regeringsråd Immo Aakkula, undervisnings- och kulturministeriet
- generaldirektör Risto Ruohonen, Nationalgalleriet
- verksamhetsledare Riitta Rissanen, Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- Polisstyrelsen
- Finlands universitet UNIFI rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Kulturutskottet lägger vikt vid regeringens förslag att trygga kontinuiteten för de penninginsamlingar som anordnas för att tillföra Nationalgalleriet och universiteten kapital till utgången av 2019 under den tid som arbetet med reformen av lagen om penninginsamlingar pågår, och att yrkeshögskolorna får samma rätt som universiteten att anordna penninginsamlingar. Nationalgalleriet och universiteten har redan utvecklat sina organisationer för penninginsamlingar och ökat sin aktivitet i det övriga samhället, vilket stärker funktionernas genomslag. Utskottet ser gärna att detta fortsätter.

Utlåtande KuUU 1/2017 rd

Penninginsamlingar i yrkeshögskolor

Yrkeshögskolorna och universiteten bildar tillsammans högskoleväsendet i Finland. Med avseende på likabehandling av universitet och yrkeshögskolor anser utskottet det motiverat att också yrkeshögskolorna kan sätta igång penninginsamlingar till stöd för sina basfunktioner och omvärldsvillkor. Den föreslagna reformen kan i bästa fall stödja också yrkeshögskoleutbildningens regionala och internationella genomslag i fråga om utbildning, forskning, utveckling och innovationer. Behovet av penninginsamlingar ökas av högskolans skyldighet att inrätta och upprätthålla ett stipendiesystem för stipendier till studerande från länder utanför EU-/EES-området. Yrkeshögskolorna måste ha rätt att samla in pengar om kapitaliseringen av yrkeshögskolorna enligt statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram genomförs genom så kallad medfinansiering.

Tidsbundna penninginsamlingar

Tiden för penninginsamlingarna för kapitaliseringen föreslås bli förlängd till utgången av 2019. På så sätt möjliggörs den nämnda insamlingsrätten för en bestämd tid. Ärendet har tidigare behandlats i samband med en lagändring som gällde universitetens rätt att samla in medel (RP 6/2014 rd). Utskottet (KuUU 3/2014 rd) ansåg att det är viktigt att bestämmelsen ses över efter att tidsfristen gått ut, och då måste det utifrån universitetens behov beslutas om giltighetstiden bör förlängas för att undvika onödiga hinder för att anordna penninginsamlingar och därmed för uppfyllandet av universitetens skyldighet att främja bildningen. På grundval av kulturutskottets förslag konstaterade förvaltningsutskottet i sitt betänkande (FvUB 13/2014 rd) ”att behovet av längre giltighetstid och andra ändringar kan diskuteras till exempel samtidigt som en ny reform av lagen enligt vad som sägs ovan i övrigt utreds.” Kulturutskottet anser det vara viktigt att i den pågående reformen av lagen om penninginsamlingar övergå från tillfälliga till beständiga lösningar när det gäller Nationalgalleriets, universitetens och yrkeshögskolornas möjligheter att verkställa penninginsamlingar för att tillföra kapital. Allt stöd behövs för att utveckla de här aktörernas funktioner på lång sikt.

Rätt till avdrag för donationer

Kulturutskottet konstaterar att penninginsamlingsverksamheten vid universitet och yrkeshögskolor stöds av den ändring (1546/2015) av inkomstskattelagen (1535/1992) som trädde i kraft den 1 januari 2016 och enligt vilken fysiska personer eller dödsbon från sin nettoförvärvsinkomst får dra av en penningdonation på 850—500 000 euro som för att främja vetenskap eller konst gjorts till ett universitet eller en högskola inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som får offentlig finansiering eller till en universitetsfond i anknytning till dessa. Syftet med lagändringen var att skapa incentiv för att skaffa privat finansiering till universitet och högskolor.

I den aktuella propositionen föreslås inga ändringar av inkomstskattelagen, men vid utskottets utfrågning av sakkunniga aktualiserades möjligheten att jämställa Nationalgalleriet med universiteten i fråga om rätten till avdrag för donationer. I likhet med universiteten och högskolorna har Nationalgalleriet dels rätt till penninginsamling med stöd av en uttrycklig lag, dels ett konstfrämjande syfte. Enligt lagen om Nationalgalleriet (889/2013) ingår det i galleriets verksamhet bland annat att främja den konstnärliga bildningen. Kulturutskottet noterar att på grund av att rätten till avdrag för donationer saknas har Nationalgalleriet mindre möjligheter än högskolorna och uni-

Utlåtande KuUU 1/2017 rd

versiteten att främja erhållandet av privat finansiering. Kulturutskottet anser det vara viktigt att förvaltningsutskottet i sitt betänkande bedömer möjligheten att utvidga rätten till avdrag för donationer i anslutning till penninginsamlingar till att också gälla Nationalgalleriets penninginsamlingar. Det skulle bidra till framgång för Nationalgalleriets insamlingsmål.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottet anför

att förvaltningsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 22.2.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuomo Puumala cent
vice ordförande Sanna Lauslahti saml
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Marisanna Jarva cent
medlem Ilkka Kantola sd
medlem Sari Multala saml
medlem Mikaela Nylander sv
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Pekka Puska cent
medlem Saara-Sofia Sirén saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Marja Lahtinen.